

ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

КОЛІСНИК АННА СЕРГІЇВНА

доктор філософії, молодший науковий співробітник Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України

УДК 347.73

DOI 10.37772/2518-1718-2022-3(39)-6

ПОДАТКОВІ ТА МИТНІ ПРЕФЕРЕНЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано низку податкових та митних преференцій в умовах воєнного стану в Україні. Підкреслено, що економіка воєнного часу потребує зменшення податкового навантаження на бізнес та спрощення процедур адміністрування податків і зборів. На підставі аналізу низки законодавчих новацій зроблено висновок про те, що в цілому такі зміни вбачаються позитивними з огляду на те, що в умовах післявоєнної відбудови України актуалізуються питання, пов'язані з впровадженням сучасних технологій в усі сфери суспільного життя, розроблення та інтеграцію інновацій у процеси виробництва. Крім того, наслідки військової агресії РФ вельми негативно відобразилися на національній економіці України, для її відновлення необхідно буде залучати масштабні інвестиції, а відтак – всіляко формувати сприятливий інвестиційний клімат.

Розглянуто преференції для індустріальних парків в Україні, як одного з напрямків розвитку післявоєнної України. Підкреслено, що досить тривалий час на законодавчому рівні надавалися незначні переваги їх учасникам, явно недостатні для того, щоб вони змогли стати каталізатором розвитку вітчизняної економіки. У той час, як у багатьох сучасних європейських країнах вже досить довгий час індустріальні парки є дієвим механізмом розвитку. Держава зацікавлена у їх стимулюванні й підтримці, оскільки такий підхід сприятиме залученню прямих інвестицій у створення нових виробництв через механізм індустріальних парків задля перетворення їх на рушійну силу економічного та промислового розвитку шляхом запровадження інвестиційних стимулів, що відповідають сучасним світовим тенденціям та підвищать конкурентоспроможність вітчизняних індустріальних парків. З огляду на євроінтеграційні процеси України впровадження позитивного досвіду щодо стимулювання певних категорій платників податків вважаємо доцільним та аргументованим.

Ключові слова: воєнний стан, податкові та митні преференції, лібералізація податків, індустріальні парки, пільги.

Постановка проблеми. Бізнес в умовах воєнного часу стикається з великою кількістю проблем, серед яких основними є: зменшення попиту на продукцію, зростання цін на сировину та матеріали, брак оборотних коштів, проблеми з доставкою та експортом, дефіцит палива та зростання цін на нього. Відсутність функціонуючого бізнесу в країні, або навіть окремих її регіонах негативно відображається на обсягах доходів до бюджету, а також має негативний вплив на ринку праці. Так, з початку розгортання повномасштабної війни росії проти України Верховною Радою України ухвалено низку суттєвих змін до законодавства, які передбачають значне послаблення оподаткування для бізнесу на період воєнного стану.

Така позиція законодавця цілком логічна та аргументована, оскільки економіка воєнного часу потребує лібералізації податків. Зокрема, йдеться про зменшення податкового навантаження та спрощення процедур їх адміністрування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням актуальних проблем податково-правового регулювання займаються такі правники, як: О. О. Дмитрик, В. О. Рядінська, О. О. Семчик, К. О. Токарева та інші науковці. Проте, зважаючи на те, що військова агресія росії проти України спричинила внесення великої кількості змін до чинного законодавства, було запроваджено нові правові норми податкового та митного регулювання, існує потреба

у проведенні відповідного моніторингу нових змін. Отже, **мета статті** – проаналізувати деякі податкові та митні преференції в умовах воєнного стану в Україні.

Виклад основного матеріалу. Як ми вже poznачили, з початку воєнного стану в Україні Парламентом було скориговано податкову політику держави в контексті лібералізації податків і зборів. У зв'язку із цим прийнято чимало змін передусім до Податкового кодексу України (далі – ПК України), спрямованих на впровадження відповідних преференцій для платників податків. У межах цієї статті ми розглянемо деякі з них. Так, 15 березня 2022 року прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» № 2120-IX (далі – Закон № 2120) [3]. Зазначеним актом підрозділ 8 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України доповнено п. 9, який визначає особливості справляння єдиного податку під час воєнного стану на території України. Зокрема, закріплено, що платниками єдиного податку третьої групи можуть бути фізичні-особи підприємці та юридичні особи-суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, в яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 10 мільярдів гривень. Без обмежень щодо кількості осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах.

Водночас аналізованим законом регламентовано, які платники не зможуть обрати спрощену систему оподаткування зі сплатою єдиного податку за ставкою 2% від доходу. До кола таких платників віднесені такі платники:

(1) суб'єкти господарювання (юридичні особи та фізичні особи- підприємці), які здійснюють:

діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім розповсюдження лотерей), парі (букмекерське парі, парі тоталізатора);

обмін іноземної валюти;

виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизованих товарів (крім роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до 20 літрів та діяльності фізичних осіб, пов'язаної з роздрібним продажем пива, сидру, пері (без додання спирту) та столових вин);

видобуток, реалізацію корисних копалин;

страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи – накопичувально-пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії, інші фінансові установи, визначені законом; реєстратори цінних паперів;

представництва, філії, відділення та інші відокремлені підрозділи юридичної особи, яка не є платником єдиного податку;

фізичні та юридичні особи – нерезиденти. Таким чином, вказані платники податку не мають права сплачувати єдиний податок за ставкою відсотка.

Підкреслимо, що форма заяви про застосування спрощеної системи оподаткування не є новою й затверджена наказом Міністерства фінансів України від 16 липня 2019 р. № 308 [8]. Позначимо ще деякі аспекти. Так, для новостворених зареєстрованих в установленому законом порядку суб'єктів господарювання термін для подання заяви становить 10 днів з дня державної реєстрації. Тобто, такі суб'єкти господарювання вважатимуться платниками єдиного податку третьої групи з дня їх державної реєстрації. Діючи суб'єкти господарювання з метою обрання спрощеної системи оподаткування зі ставкою 2% доходу також можуть подати заяву до контролюючого органу.

На підставі аналізу положень Закону № 2120 також позначимо, що відсоткова ставка для платників єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, визначені п. 9 підр. 8 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, встановлюється у розмірі 2% доходу. При цьому вищевказані платники звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з таких податків і зборів, як-то:

1) податок на прибуток підприємств, крім випадків, передбачених абзацами другим і третім п.п. 133.1.1 та п. 133.1.4 п. 133.1 ст. 133 ПК України;

2) податок на доходи фізичних осіб у частині доходів (об'єкта оподаткування), що отримані в результаті господарської діяльності платника єдиного податку (фізичної особи) та оподатковані згідно з гл. 1 розд. XIV ПК України;

3) податок на додану вартість з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України;

4) земельний податок за земельні ділянки, що використовуються платниками єдиного податку третьої групи зі ставкою у розмірі 2 відсотки доходу для провадження господарської діяльності (крім діяльності з надання земельних ділянок та/або нерухомого майна, що знаходиться на таких земельних ділянках, в оренду (найм), позичку, на іншому праві користування) [3].

Крім того, платниками єдиного податку третьої групи зі ставкою у розмірі 2 відсотки доходу, тимчасово, на період з 1 березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, у якому припинено або скасовано воєнний стан, не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки (земельні частки (паї)), що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово

окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, та перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, фізичних або юридичних осіб, а також за земельні ділянки (земельні частки (паї)), визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди.

Передбачено й низку інших особливостей. Причому, платники єдиного податку третьої групи, які використовують особливості оподаткування, встановлені цим пунктом, звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з ПДВ з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України. Таким чином, з урахуванням наведених положень можемо констатувати, що наразі застосування ставки податку у розмірі 2 відсотки доходу передбачає включення ПДВ до складу єдиного податку (як у випадку застосування ставки єдиного податку у розмірі 5 відсотків доходу).

До кола нововведень, які передбачені Законом № 2120 на період дії воєнного стану в Україні, слід віднести й те, що суб'єктам господарювання, які оберуть третю групу єдиного податку зі ставкою 2 відсотки доходу та на час переходу на спрощену систему оподаткування перебуватимуть у статусі платника ПДВ, реєстрація платника ПДВ не анулюється, а є призупиненою. При цьому такі платники податку позбавляються права на складання податкових накладних та розрахунків коригування за операціями, дата виникнення податкових зобов'язань за якими припадає (припадала) на період перебування такого суб'єкта господарювання на третій групі єдиного податку зі ставкою 2 відсотки доходу [3].

Акцентуємо увагу на тому, що після припинення або скасування воєнного стану на території України платники єдиного податку третьої групи, які на день припинення або скасування воєнного стану на території України використовували особливості оподаткування, встановлені п. 9 підр. 8 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, з першого дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, втрачають право на використання особливостей оподаткування, передбачених цим пунктом, і автоматично вважаються такими, що застосовують систему оподаткування, на якій такі платники податку перебували до обрання особливостей оподаткування. Як вбачається, такий підхід законодавця є позитивним, оскільки не передбачає додаткових обов'язків та процедур для відновлення такого податкового статусу платника, що мав місце до введення воєнного стану в Україні.

Показово, що 24 березня 2022 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану» № 7190 [4]. Вказаним актом передбачено такі нововведення, як:

1) вдосконалення положень щодо оподаткування податком на доходи фізичних осіб власно виробленої сільськогосподарської продукції та звільнення від сплати ПДВ платників єдиного податку третьої групи на особливих умовах;

2) подовжується з трьох до шести місяців період, протягом якого платники, які не мали змоги подати податкову звітність, повинні виконати обов'язок щодо повної подачі звітності після закінчення особливого періоду;

3) звільнення від оподаткування ввізним митом товарів, що ввозяться на територію України в режимі імпорту та звільнення від ПДВ операцій з ввезення товарів на митну територію України платниками єдиного податку першої, другої та третьої групи, що сплачують податок за ставкою 2%. При цьому, передбачається спрощення процедур митного оформлення таких товарів;

4) не нараховується та не сплачується за 2021 та 2022 податкові (звітні) роки податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за об'єкти житлової нерухомості, в тому числі їх частки, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації та за об'єкти житлової нерухомості, що стала непридатною для проживання у зв'язку з збройною агресією Російської Федерації;

5) повністю звільнено від оподаткування ввезення транспортних засобів громадянами України;

6) звільнено від акцизного податку та ПДВ ввезення транспортних засобів суб'єктами спрощеної системи оподаткування;

7) визначено особливості функціонування митних органів на період воєнного часу.

З огляду на наведене, можемо зробити висновок стосовно того, що законодавець впроваджує низку податково-правових стимулів на період дії воєнного стану. На наш погляд, такий підхід слід оцінити не просто як позитивний, а як необхідний для того, аби підтримати платників податків та економіку держави.

Окремо, на наш погляд, слід позначити два законопроекти, які було прийнято 21.06.2022 р. Зокрема, йдеться про проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» (Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для ді-

яльності індустриальних парків в Україні) [5; 6] та проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво» (Закон України «Про внесення змін до статті 287 Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустриальних парків в Україні) [2; 7]. Ці акти спрямовані на надання стимулів індустриальним паркам, щоб вони змогли стати каталізатором розвитку вітчизняної економіки. Розглянемо більш докладно запропоновані зміни. Так, законодавцем запропоновані такі преференції, як-то:

а) Звільнення від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту нового устаткування (обладнання), що ввозяться учасниками індустриальних парків, виключно для власного використання під здійснення ними діяльності у сферах переробної промисловості або науково-дослідної діяльності на території (в межах) індустриального парку (без права надання в оренду, лізинг чи передачу в користування третім особам на будь-яких інших умовах), за умови, що відповідні товари виготовлені не раніше ніж за три роки до дати їх ввезення на митну територію України, не були у використанні.

Відчуження устаткування (обладнання) та комплектуючих виробів до нього, ввезених на митну територію України у порядку, визначеному цим пунктом, раніше п'яти років з дати ввезення їх на митну територію України чи у разі їх нецільового використання (у тому числі передання в користування іншим особам) раніше п'яти років з дати ввезення їх на митну територію України або дострокове припинення (втрата) статусу учасника індустриального парку тягне за собою виникнення обов'язку зі сплати податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, на який припадає таке відчуження, нецільове використання чи дострокове припинення (втрата) статусу учасника індустриального парку, на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена при ввезенні на митну територію України таких товарів, а також зобов'язань зі сплати пені відповідно до ПК України, розрахованої з дня ввезення на митну територію України до дня збільшення податкового зобов'язання. При цьому встановлені ст. 102 ПК України строки давності не застосовуються.

Позитивно слід відзначити те, що положення виснаведеного підпункту не поширюються на товари, що мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом та/або державою-агресором щодо України згідно із законодавством, або ввозяться з території держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом.

б) Звільнення від податку на прибуток протягом десяти років.

При цьому застосування правил оподаткування цього пункту допускається за умови що учасник індустриального парку матиме статус такого учасника впродовж не менше 10 років і протягом цих 10 років: здійснює господарську діяльність виключно на території і в межах індустриального парку.

Для підтвердження статусу учасника індустриального парку застосовуються дані з Реєстру індустриальних парків. не нараховує і не виплачує дивіденди (прирівняні до них платежі) на користь власника корпоративних прав. Отриманий прибуток направляється на розвиток діяльності учасника індустриального парку в межах індустриального парку. Порядок використання прибутку на розвиток індустриального парку, затверджується Кабінетом Міністрів України. Не використання коштів отриманого прибутку на розвиток індустриального парку є підставою для втрати статусу учасника індустриального парку.

Підкреслимо, що законодавець позначив й певні виключення з наведених положень. Так, незалежно від особливостей, визначених цим пунктом, якщо платник податку – учасник індустриального парку здійснює в рамках господарської діяльності у сферах переробної промисловості (розділ 10, клас 11.07 розділу 11, розділи 13-17, 19-33, крім виробництва підакцизних товарів), або науководослідної діяльності (розділ 72 КВЕД 009:2010), операції, визначені ст. 39 ПК України, об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, визначається окремо на рівні: перевищення ціни, визначеної за принципом «вितягнутої руки», над договірною (контрактною) вартістю (вартістю, за якою відповідна операція повинна відобразитися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) реалізованих товарів (робіт, послуг); перевищення договірної (контрактної) вартості (вартості, за якою відповідна операція повинна відобразитися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом «витягнутої руки».

Якщо платник податку учасник індустриального парку є контролюючою особою, окремим об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, є скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до ст. 39-2 ПК України. Об'єкти оподаткування, визначені абзацами восьмим та одинадцятим цього пункту, не звільнюються від оподаткування та підлягають оподаткуванню в загальному порядку.

в) Надання права органам місцевого самоврядування встановлення пільгових ставок податку на нерухомість і плати за землю. Зокрема, у аналізованому нормативно-правовому акті закріплено право сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів нежитлової нерухомості, що знаходяться на території індустріального парку та перебувають у власності учасників індустріального парку, включеного до Реєстру індустріальних парків. На такі рішення не поширюється пп. 4.1.9 п. 4.1 та п. 4.5 ст. 4, пп. 12.3.4 п. 12.3, пп. 12.4.3 п. 12.4 (у частині строку прийняття та набрання чинності рішень) та п. 12.5 (у частині строку набрання чинності рішеннями) ст. 12 ПК України, Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ч. 3 ст. 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Як ми вже позначили, органи місцевого самоврядування наразі мають право в частині плати за землю за земельні ділянки, що входять до складу території індустріальних парків, включених до Реєстру індустріальних парків, нормативну грошову оцінку яких проведено, що використовуються ініціаторами створення індустріального парку, керуючою компанією індустріального парку та учасниками індустріальних парків:

1) встановлювати ставки земельного податку та орендну плату за землі державної та комунальної власності в розмірі, меншому ніж розмір земельного податку, встановлений рішенням відповідного органу місцевого самоврядування для певної категорії земель, що сплачується на відповідній території;

2) звільняти від сплати земельного податку.

При цьому до таких рішень органів місцевого самоврядування та/або рішень про внесення змін до таких рішень не застосовуються вимоги пп. 4.1.9 п. 4.1 та п. 4.5 ст. 4, пп. 12.3.3, 12.3.4 і 12.3.7 п. 12.3, пп. 12.4.3 п. 12.4 та п. 12.5 ст. 12 ПК України та Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Показово, що зміни передбачені до Митного кодексу України, також стосуються звільнення від оподаткування митом нового устаткування (обладнання), що ввозяться учасниками індустріальних парків, включених до Реєстру індустріальних парків, виключно для власного використання для здійснення ними діяльності у сферах переробної промисловості (розділ 10, клас 11.07 розділу 11, розділи 13-17, 19-33, крім виробництва підакцизних товарів), або науково-дослідної діяльності (розділ 72 КВЕД 009:2010) на території (в межах) індустріального парку (без права надання в оренду, лізинг чи передачу в користування третім особам на будь-яких інших умовах), за умови, що відповідні товари виготовлені не раніше ніж за три роки до дати їх ввезення на митну територію України, не були у використанні та класифікуються за певними кодами згідно з УКТ ЗЕД.[2] Наведене свідчить про комплексний підхід законодавця до надання преференцій у промислове виробництво, зокрема, для діяльності індустріальних парків в Україні.

Висновки. Такі зміни вбачаються позитивними з огляду на те, що в умовах післявоєнної відбудови України актуалізуються питання, пов'язані з впровадженням сучасних технологій в усі сфери суспільного життя, розроблення та інтеграцію інновацій у процеси виробництва. Крім того, наслідки військової агресії РФ вельми негативно відобразилися на національній економіці України, для її відновлення необхідно буде залучати масштабні інвестиції, а відтак – всіляко формувати сприятливий інвестиційний клімат.

При цьому, говорячи про індустріальні парки в Україні, слід відзначити, що досить тривалий час на законодавчому рівні надавалися незначні переваги їх учасникам, явно недостатні для того, щоб вони змогли стати каталізатором розвитку вітчизняної економіки. У той час, як у багатьох сучасних європейських країнах вже досить довгий час індустріальні парки є дієвим механізмом розвитку. Держава зацікавлена у їх стимулюванні й підтримці, оскільки отримує гарні та якісні економічні, інвестиційні показники. З огляду на євроінтеграційні процеси України впровадження позитивного досвіду щодо стимулювання певних категорій платників податків вважаємо доцільним та аргументованим.

ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво: проект Закону від 22.06.2021 р. № 5689. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/27104>.
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 р. № 2120-IX. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/>

view/T222120?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.3679024.146443323.1648639865-2078157430.1644185438.

4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства на період дії воєнного стану: проєкт Закону України від 22.03.2022 р. № 7190. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/39279>.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для залучення масштабних інвестицій у промислове виробництво: проєкт Закону від 22.06.2021 р. № 5688. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/bills/card/27103>.
6. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустриальних парків в Україні: Закон України від 21.06.22 р. № 2330-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2330-IX#Text>.
7. Про внесення зміни до статті 287 Митного кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності індустриальних парків в Україні: Закон України від 21.06.22 р. № 2331-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-IX#Text>
8. Про затвердження форм заяви про застосування спрощеної системи оподаткування, розрахунку доходу за попередній календарний рік, запиту про отримання витягу з реєстру платників єдиного податку та витягу з реєстру платників єдиного податку: Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2019 р. № 308. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/RE34025?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01.

REFERENCES

1. Tax Code of Ukraine, No. 2755-VI (2010, December 2). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#text> [in Ukrainian].
2. On amendments to the Customs Code of Ukraine on the creation of favorable conditions for attracting large -scale investments in industrial production: Draft Law of 22.06.2021 № 5689. Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/bills/Card/27104> [in Ukrainian].
3. Law of Ukraine On amendments to the Tax Code of Ukraine and other legislative acts of Ukraine on the validity of the norms for the period of martial law, № 2120-IX. (2022, March 15). Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/view/t222120?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medm_Medium=news&utm_Content=bizpress01&_GA_GA_GAA=22 [in Ukrainian].
4. Draft Law of Ukraine On amendments to the Tax Code of Ukraine and other legislative acts of Ukraine on the improvement of legislation for the period of martial law, № 7190 (2022, March 22). Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/39279> [in Ukrainian].
5. Draft Law On amendments to the Tax Code of Ukraine on the creation of favorable conditions for attracting large-scale investments in industrial production, № 5688 (2021 June 22). Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/bills/card/27103> [in Ukrainian].
6. Law of Ukraine On amendments to the Tax Code of Ukraine on the creation of favorable conditions for the activity of industrial parks in Ukraine, No. 2330-IX (2022 June 21). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2330-ix#text> [in Ukrainian].
7. Law of Ukraine On amendment to Article 287 of the Customs Code of Ukraine on the creation of favorable conditions for the activity of industrial parks in Ukraine, No. 2331-IX (2021 June 22). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2331-ix#text> [in Ukrainian].
8. On approval of forms of application for the use of a simplified taxation system, calculation of income for the previous calendar year, request for an extract from the register of single tax payers and extract from the register. Retrieved from https://ips.ligazakon.net/document/view/re34025?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium_Medium=news&utm_Conntent=bizpress01 [in Ukrainian].

KOLISNYK ANNA

PhD, Research Assistant of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of NALS of Ukraine

TAX AND CUSTOMS PREFERENCES UNDER THE CONDITIONS OF MARTIAL STATE
IN UKRAINE

Problem setting. Business in wartime conditions faces a large number of problems, among which the main ones are: a decrease in demand for products, an increase in the prices of raw materials and materials, a lack of working capital, problems with delivery and export, a shortage of fuel and an increase in its prices. The absence of a functioning business in the country, or even in some of its regions, has a negative impact on the amount of income to the budget, and also has a negative impact on the labor market. Thus, since the beginning of the full-scale war of Russia against Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine has adopted a number of significant changes to the legislation, which provide for a significant relaxation of taxation for businesses during the period of martial law. This position of the legislator is quite logical and well-argued, since the wartime economy needs tax liberalization. In particular, it is about reducing the tax burden and simplifying their administration procedures.

Analysis of recent researches and publications. Such researchers as: O. Dmytryk, V. Ryadinska, O. Semchyk, K. Tokarieva and others are engaged in researching current problems of tax and legal regulation. However, taking into account the fact that Russia's military aggression against Ukraine caused a large number of changes to the current legislation, new legal norms of tax and customs regulation were introduced, there is a need for appropriate monitoring of new changes.

Target of the article is to analyze some tax and customs preferences in the conditions of martial law in Ukraine.

Article's main body. The article analyzes a number of tax and customs preferences under martial law in Ukraine. It is emphasized that the wartime economy needs to reduce the tax burden on business and simplify the procedures for the administration of taxes and fees. Preferences for industrial parks in Ukraine are considered as one of the directions of development of post-war Ukraine.

Conclusions and prospects for the development. The above testifies to the comprehensive approach of the legislator to granting preferences in industrial production, in particular, for the activity of industrial parks in Ukraine. Such changes are considered positive given the fact that in the post-war reconstruction of Ukraine, issues related to the introduction of modern technologies into all spheres of social life, the development and integration of innovations into production processes are becoming more relevant. In addition, the consequences of the military aggression of the Russian Federation had a very negative impact on the national economy of Ukraine, for its restoration it will be necessary to attract large-scale investments, and therefore - in every possible way to form a favorable investment climate.

Keywords: martial law, tax and customs preferences, tax liberalization, industrial parks, benefits.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Колісник А. С. Податкові та митні преференції в умовах воєнного стану в Україні. *Право та інновації*. 2022. № 3 (39). С. 42–48.